

Î N C H E I E R E

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

examinînd propunerea de recuzare a tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău înaintată de către creditorul Banca Comercială „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni, cu strămutarea pricinii la altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza privind derularea procesului de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Amtarex & Co”,

c o n s t a t ă:

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2014 s-a dispus intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Amtarex & Co”, IDNO 1002600011409, în calitate de administrator al procesului de insolabilitate fiind numită ÎI „Pînzaru Mihail”, și s-a stabilit termenul limită de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor - data de 09.02.2015.

În conformitate cu hotărîrea din 24.12.2014, creditorii SRL „Amtarex & Co”, au înaintat cereri de admitere a creanțelor cu includerea în tabelul definitiv al creanțelor SRL „Amtarex & Co” la clasa creanțelor garantate asigurate prin bunurile imobile - apartamente, care fac obiectul contractelor de investiții în construcția spațiilor locative, încheiate cu SRL „Amtarex & Co”.

La data 27.02.2015, tabelul definitiv al creanțelor SRL „Amtarex & Co” în proces de insolabilitate, a fost depus în instanța de insolabilitate de către administratorul Pînzaru Mihail.

Nefiind de acord cu creanțele creditorilor - persoane fizice investitori în construcția spațiilor locative, reprezentantul BC „Banca de Economii” SA - Ion Ropot, la data 05.03.2015, a înaintat o contestație asupra tabelului definitiv al creanțelor SRL „Amtarex & Co”, contestînd creanțele tuturor creditorilor SRL „Amtarex & Co” care sunt născute din contracte de investiții în construcția spațiului locativ.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2015, au fost admise cererile creditorilor debitorului SRL „Amtarex & Co” în proces de insolabilitate, privind admiterea creanțelor cu titlu provizoriu la masa credală, în temeiul art. 144 alin. (5) al Legii insolabilității.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2015 s-a corectat greșeala mecanică strecurată în dispozitivul încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2015, privind admiterea creanțelor cu titlu provizoriu la masa credală, în temeiul art. 144 alin. (5) al Legii insolabilității, prin înlocuirea sintagmei:

„încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 15 zile din data pronunțării”, cu sintagma: „încheierea este irevocabilă”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08.10.2015, a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de BC „Banca de Economii” SA judecătorului Curții de Apel Chișinău Eugenia Fistican.

La 29.10.2015, BC „Banca de Economii” SA a depus cerere de recuzare a tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea pricinii la o altă instanță egală în grad.

În motivarea cererii, solicitantul a invocat că, judecătorul Eugenia Fistican, atît în cadrul procesului de insolabilitate a SRL „Amtarex & Co”, cît și în cadrul unui alt proces în complet cu judecătorii Domnica Manole și Nina Traciuc, și-a manifestat atitudinea nefavorabilă băncii și chiar a înfăptuit unele acte procedurale care dăunează calității justiției și drepturilor și intereselor legitime ale băncii.

Totodată, consideră că magistrații Eugenia Fistican, Domnica Manole și Nina Traciuc și-au descoperit viziunea în privința disputei BC „Banca de Economii” SA cu titularii creanțelor, ceea ce subminează în continuare orice încredere a băncii în procesul judiciar echitabil, ce poate fi efectuat de toți magistrații Curții de Apel Chișinău, legați între ei prin raporturi îndelungate de colegialitate și ajutor reciproc.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele expuse în cererea de recuzare a BC „Banca de Economii” SA, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge propunerea de recuzare a tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău și strămutarea pricinii la o altă instanță egală în grad, în legătură cu recuzarea acestora, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) CPC, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a pricinii a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași pricini;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra pricinii care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Potrivit art. 52 alin. (5) CPC, în proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea pricinii.

Astfel, Colegiul constată că judecătorul Eugenia Fistican este recuzat repetat și pentru aceleași motive, recuzare care a fost respinsă anterior prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08.10.2015.

Mai mult ca atât, deși inițial a fost recuzat doar judecătorul Eugenia Fistican care examinează cauza dată, iar ulterior au fost recuzați toți judecătorii Curții de Apel Chișinău, Colegiul consideră neîntemeiată cerera de recuzare a judecătorilor menționați, or, motivele invocate nu cad sub incidența prevederilor art. 50 alin. (1) CPC.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 CPC) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art.53 CPC), precum și limitele impuse de lege (art. 52 CPC) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

De aceea, potrivit art. 52 alin. (5) CPC, nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea pricinii.

Reieșind din certitudinea prevederilor menționate, considerăm abuzive cererile privind recuzarea tuturor judecătorilor unei instanțe de judecată, dacă aceștia nu sunt implicați în examinarea unei cauze civile.

Ținînd cont de cerințele art. 46 CPC privind componența completelor de judecată, se impune concluzia că, în majoritatea cazurilor, acestea oricum nu cuprind toți judecătorii care activează într-o instanță. Prin urmare, cererile de recuzare se pot justifica doar în privința judecătorilor din același complet, și nicidecum asupra tuturor judecătorilor din instanța respectivă.

Rațiunea legiuitorului este de a nu admite perturbarea înfăptuirii justiției de către instanța investită de lege, iar extinderea artificială a temeiurilor de recuzare asupra judecătorilor neimplicați în judecarea cauzelor civile concrete constituie un abuz de drept din partea justițiabililor, care generează atât tergiversarea procesului, cît și duce la prejudicierea intereselor părților adverse.

De aceea cererile de recuzare a tuturor judecătorilor din instanța respectivă dacă nu sunt implicați în examinare unei cauze civile, urmează a fi respinsă prin încheiere nesusceptibilă de recurs separat.

Potrivit art. 53 alin. (3) CPC, dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu pricină nu se poate constitui complet de judecată și dacă recuzarea îi privește pe toți judecătorii ei, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

În acest sens, practica judiciară a Curții Supreme de Justiție (Recomandarea nr. 28 din 01.11.2012) indică că norma legală citată nu conferă dreptul participanților la proces de a cere recuzarea tuturor judecătorilor instanței, dar reglementează examinarea demersurilor de recuzare în cazurile cînd componența completelor, în unele judecătorii și Curți de Apel, poate coincide cu numărul judecătorilor din aceleași instanțe sau cazurile cînd nu poate fi format completul care trebuie să examineze recuzarea completului sesizat pe fond.

În aceste situații, cererile de recuzare, fiind formulate anume față de completul de judecată și nu față de toți judecătorii, urmează a fi examinate de instanța ierarhic

superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

Reieșind din certitudinea prevederilor menționate, Colegiul consideră abuzivă cererea privind recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Referitor la recuzarea judecătorului Eugenia Fistican, Colegiul menționează că temeiurile invocate în cererea de recuzare urmează a fi examinate de un complet de judecată din instanța respectivă care nu participă la examinarea cauzei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge propunerea de recuzare înaintată de către BC „Banca de Economii” SA tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii pentru examinare în aceeași instanță.

În conformitate cu art. art. 50, 52, 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge cerere de recuzare a tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău înaintată de către Banca Comercială „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni, cu strămutarea pricinii la altă instanță de judecată egală în grad.

Pricina civilă în cauza privind derularea procesului de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Amtarex & Co”, se restituie pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea